

Brzeziny, dnia 14.04.2020

MOPS .8120. 8 .2020

Pan Grzegorz Maślanko

Przewodniczący

Rady Miasta Brzeziny

Zgodnie z zapisem w harmonogramie przedstawiam raport za rok 2019 z przebiegu realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Brzeziny na lata 2015-2020 przyjętej uchwałą Nr VIII/48/2015 Rady Miasta Brzeziny z dnia 23 kwietnia 2015 r.

Przedłożony materiał obejmuje:

cel strategiczny nr 1

Poprawa jakości życia mieszkańców miasta w tym osób wykluczonych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój elementów ekonomii społecznej

cel strategiczny nr 2

Stworzenie optymalnych warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz pomoc rodzicom w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych

cel strategiczny nr 3

Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień

cel strategiczny nr 4

Utrzymanie osób starszych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziałów w życiu społecznym

cel strategiczny nr 5

Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób bezdomnych

cel strategiczny nr 6

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Cel strategiczny nr 1

Poprawa jakości życia mieszkańców miasta w tym osób wykluczonych, zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój elementów ekonomii społecznej

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie bezrobocia, aktywizacja i doradztwo zawodowe – realizator Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach

➤ **Informacja o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowych dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.**

– kierowano osoby bezrobotne do pracy w ramach:

- * prac interwencyjnych – 10 osób,
- * robót publicznych – 15 osób,
- * prac społecznie użytecznych – 11 osób,
- * uczestniczono w tworzeniu nowych firm poprzez przyznawanie bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 18 osób,
- * kierowano osoby na szkolenia – 11 osób,
- * kierowano osoby na staż – 71 osób odbyło staż,
- * kierowano osoby do pracy na nowo utworzone stanowiska pracy – 10 osoby,
- * doradca zawodowy udzielił wsparcia osobom w postaci:
 - porady indywidualne – 141 osoby,
 - porady grupowe – 33 osób,
 - informacje zawodowe – 152 osób,
 - informacje grupowe – 58 osób,

Ponadto organizowano Giełdy Pracy, spotkania z pracodawcami na bieżąco informowano o wolnych miejscach pracy.

Opracowanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych:

* **Program Aktywizacja i Integracja (PAI)** - głównym celem realizacji Programu Aktywizacja i Integracja jest pomoc osobom bezrobotnym, dla których ustalono III profil pomocy, korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej, znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, oddalonych od rynku pracy z powodu braku kwalifikacji, deficytu umiejętności zawodowych i społecznych oraz innych barier utrudniających podjęcie zatrudnienia

i właściwe funkcjonowanie w środowisku – 5 osób,

* Krajowy Fundusz Szkoleniowy - KFS jest rozwiązaniem systemowym, adresowanym do pracodawców, wspomagającym przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących. Celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki - z brzezińskimi pracodawcami podpisano 27 umów i przeszkolono 89 pracowników i 2 pracodawców,

* Program związany z aktywizacją osób długotrwale bezrobotnych. Pozyskane środki przeznaczone na staże.

Programy realizowane ze środków PFRON:

* Środki przyznawane przez Radę Powiatu na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych, na realizację staży.

* Projekt „Wyrównywanie różnic między regionami III”. Pozyskane środki przeznaczone na realizację staży.

Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego:

* Projekt systemowy „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie brzezińskim (V)**” Poddziałanie 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Pozyskane środki przeznaczone na staże oraz jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,

* Projekt systemowy „**Aktywizacja osób po 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie brzezińskim (IV)**” Działanie VIII.1 Regionalnego Programu Operacyjnego. Pozyskane środki przeznaczone na: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Cele szczegółowe

2. Ograniczenie ubóstwa oraz zapewnienie pomocy rodzinom najuboższym realizatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach.

➤ **Zadania w zakresie pomocy społecznej obejmują w szczególności:**

-przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,

-pracę socjalną,

- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W ciągu roku sprawozdawczego wpłynęło **962** wniosków o objęcie pomocą, sporządzono **1243** wywiadów środowiskowych (w tym dla potrzeb innych organizacji np. OPS, ZUS, PCPR, Sądów, Policji) oraz dotacja do czynszu – 138 wywiadów.

POMOC FINANSOWA

Tabela nr 1. Analiza złożonych wniosków o objęcie pomocą w latach 2017 - 2019

2017 rok	2018 rok	2019 rok
1512	1093	962

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 2. Analiza przeprowadzonych wywiadów w sprawie dotacji do czynszu w latach 2017 – 2019

2017 rok	2018 rok	2019 rok
133	135	138

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 3. Analiza przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w latach 2017 – 2019

2017 rok	2018 rok	2019 rok
1512	1296	1243

Źródło: Opracowanie własne: MOPS

W sprawach o świadczenia pomocy społecznej wydano **1342** decyzji administracyjnych.

Tabela nr 4. Analiza wydanych decyzji administracyjnych w sprawach o świadczenie pomocy w latach 2017 - 2019

2017 rok	2018 rok	2019 rok
1754	1431	1342

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Ogółem w ramach zadań zleconych i własnych, bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania przyznano decyzją administracyjną świadczenia 460 osobom w 351 rodzinach (708 osób w tych rodzinach). Informacyjnie dodać należy, że rodziny równocześnie korzystają z różnych form pomocy finansowanych np. zasiłku stałego i obiadów lub zasiłku celowego i dożywiania dzieci.

Tabela nr 5. Analiza osób i rodzin objętych pomocą w ramach zadań zleconych i własnych w latach 2017-2019

2017 rok		2018 rok		2019 rok	
Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin
898	440	754	381	708	351

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Ogółem w ramach zadań własnych udzielono pomocy na rzecz 348 rodzin i 705 osób w tych rodzinach na kwotę 1.433.402,75 zł. (w tym: środki własne gminy 551.846,00 zł, dotacja na dofinansowanie dożywiania – 210.105,00 zł., dotacja na zasiłki okresowe w części finansowanej z budżetu państwa – 176.996,65 zł., dotacja na zasiłki stałe – 494.455,10 zł).

Tabela nr 6. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2017- 2019

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Koszt całkowity
2019	43	48	13412	254.828,00
2018	42	45	13049	234.882,00
2017	38	42	13061	219.135,50

Źródło: Opracowanie własne MOPS

W roku sprawozdawczym udzielano pomocy w formie:

- zasiłków stałych, którymi objęto 97 rodzin, 99 osób (125 osób w tych rodzinach) to jest 935 świadczeń na ogólną kwotę 484.455,10 zł.

Tabela nr 7. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Koszt całkowity
2019	97	125	935	494.455,00
2018	86	113	959	479.096,73
2017	102	141	1093	535.199,92

Źródło: Opracowanie własne MOPS

- zasiłków okresowych, którymi objęto 116 rodzin, 116 osób (279 osób w tych rodzinach) to jest 552 świadczenia na ogólną kwotę 176.997,65 zł

Tabela nr 8. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2017 -2019

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Koszt całkowity
2019	116	279	552	176.997,65
2018	100	224	428	134.962,06
2017	119	256	528	161.933,98

Źródło: Opracowanie własne MOPS

- zasiłki celowe i w naturze, w tym zasiłki celowe realizowane w ramach programu „Posilek w szkole i domu”, którymi objęto 228 rodziny - 489 osób w tych rodzinach na kwotę 296.570,74 zł.

Tabela nr 9. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Koszt całkowity	W tym środki na zasiłki celowe zgodnie z art.39 ustawy ops
2019	250	571	294.570,74	60.000,00
2018	228	489	296.901,85	34.977,00
2017	343	744	310.747,37	58.500,00

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Zasiłki celowe i w naturze przyznawane były w szczególności na: zakup żywności, opału, odzieży, obuwia, środków czystości ,środków opatrunkowych, zakup leków i leczenie, pokrycie zaległości w opłatach czynszowych, pokrycie należności za energię elektryczną.

W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie marnotrawienia przyznanych świadczeń, czy ich celowego niszczenia lub korzystania z nich w sposób niezgodny z przeznaczeniem pomoc przyznawana jest w formie niepieniężnej: opłacanie obiadu, zakup przez pracownika socjalnego, kierowanie na konto zakładu energetycznego, kierowanie na konto administratora

budynku opłaty za czynsz (TBS, Urząd Miasta), zakup pod nadzorem pracownika socjalnego (rachunek w akta sprawy).

DOŻYWIANIE DOROSŁYCH

Formą wsparcia w postaci gorącego posiłku objęto 30 osób, co stanowi 6330 świadczenia na ogólną kwotę 38 034,16 zł. Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie dla dorosłych świadczona była przez Stowarzyszenie Seniorów „Integracja” z siedzibą w Brzezinach prowadzące stołówkę „Smakosz”, ul. Sienkiewicza 16, 95-060 Brzeziny, które zostało wyłonione w trybie postępowania o udzielenie zamówień publicznych. Koszt jednego posiłku (zupa z wkładką) wynosił 6,00 zł. Były to osoby samotne, chore, starsze, bezrobotne, bezdomne oraz niepełnosprawne.

Tabela nr 10. Analiza pomocy w postaci jednego gorącego posiłku dziennie dla dorosłych w latach 2017-2019

ROK	Liczba osób	Liczba świadczeń	Koszt zadania w roku
2019	30	6330	38.034,16
2018	35	7672	41.600,97
2017	36	7994	39.886,85

Źródło: Opracowanie własne MOPS

DOŻYWIANIE DZIECI

W roku 2019 prowadzono dożywianie dzieci w szkołach. Tą formą wsparcia objętych zostało 112 uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjum, wydatkowano kwotę 102.500,10zł.

Na kwotę tę składały się środki:

- własne gminy w kwocie – 49.718,04 zł.
w tym finansowane ze środków z MPPiRPA w wysokości 25.000,00 zł.
- dotacja z rezerwy z budżetu państwa przyznana przez Wojewodę- 27.782,06 zł.

Tabela nr 11. Analiza objętych dzieci programem dożywianie na przestrzeni lat 2017-2019

ROK	Liczba osób	Liczba świadczeń	Koszt zadania w roku
2019	112	13766	102.500,10
2018	120	15840	108.974,18
2017	136	18127	120.365,78

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Dożywianie uczniów w 2019 roku prowadziła firma „Cymes” ze Starych Koluszek . Koszt jednego posiłku dla uczniów szkół wynosił od stycznia do czerwca 2019 roku dla klas 0-IV- 7,50 zł i klasy V-VII -8,50 i dla dzieci przedszkolnych koszt wynosił 5,20 zł. Od września 2019 r. do grudnia 2019 r. koszt obiadów wyniosły w klasach I-IV- 7,70 zł, w klasach V-VII – 8,70 zł, w przedszkolach – 5,40 zł. Z obiadów korzystali uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 3 z oddziałem Gimnazjum, Zespołu Szkół Specjalnych oraz Przedszkoli.

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach od stycznia do czerwca 2019 r. i od września do grudnia 2019 r. ponosił koszty obiadu dla 1 dziecka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Św. Tereski w Rabce Zdrój. Koszt posiłku od stycznia do czerwca wyniósł 8,00 zł. i od września do grudnia 2019r. wyniósł 10,00 zł.

W okresie od stycznia do czerwca 2019 r. i od października do grudnia 2019 r. MOPS ponosił koszty posiłków dla 1 dziecka w Szkole Podstawowej w Bogdance. Koszt posiłku wyniósł 6,60 zł za jeden obiad.

W okresie sprawozdawczym MOPS opłacał obiady dla 1 dziecka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 4 w Łodzi dla Dzieci niesłyszących. Koszt jednego obiadu wynosił 4,80 zł.

Od lutego 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach opłacał obiady dla 1 dziecka w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Koluszkach. Koszt posiłku od lutego do czerwca wynosił 4,20 zł a od października do grudnia wyniósł 5,00 zł. We wrześniu MOPS pokrywał koszty posiłku dla 1 dziecka w Szkole Podstawowej Nr 182 w Łodzi. Od stycznia do czerwca koszt posiłku wyniósł 5,00 zł a od września do grudnia 5,50 zł

Od marca do czerwca 2019r. MOPS opłacał koszty obiadu dla 1 dziecka w MOS „Pałacyk” w Radomiu. Koszt posiłku wyniósł 9,00 zł.

Tabela nr 12. Na przestrzeni 2017 - 2019 roku dożywianie uczniów w poszczególnych szkołach przedstawiało się następująco:

	2019	2018	2017
Szkoła Podstawowa Nr 1	28	30	33
Szkoła Podstawowa Nr 2	28	32	37
Szkoła Podstawowa Nr 3	16	14	11
Gimnazjum	0	0	10
Zespół Szkół Specjalnych	10	12	10
Przedszkole Nr 1 Brzeziny	12	13	17
Przedszkole nr 3 Brzeziny	12	12	11
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 4 w Łodzi	1	1	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rabce Zdrój	1	1	1
Zespół Szkół Prywatnych Opoczno	0	1	1
Szkoła Podstawowa w Bogdance	1	1	1
Gimnazjum w Przecławiu	0	1	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koluszkach	1	1	1
Szkoła Podstawowa Nr 182 w Łodzi	1	1	1
MOS „Pałacyk”	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Z pomocy w formie dożywiania uczniów w szkołach korzystały dzieci z rodzin niepełnych, wielodzietnych, z problemem bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa, z problemem alkoholowym. Pomoc świadczona była głównie na wniosek rodziców dzieci, dyrekcji szkół, pedagogów szkolnych oraz pracowników socjalnych. Na złożony wniosek przeprowadzany był przez pracownika socjalnego wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania ustalający sytuację rodzinną i materialną. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji kierownik MOPS wydał decyzję administracyjną o przyznaniu świadczenia.

3. *Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.*

W 2019 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach, na rzecz osób z niepełnosprawnością realizowano głównie zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426)

Z uwagi na niewystarczającą ilość środków finansowych, realizowano tylko wybrane zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, o których mowa w powołanej wyżej ustawie. Najpilniejsze potrzeby osób z niepełnosprawnością były zaspokajane poprzez:

1. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej;
2. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych;
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
4. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych;
5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych

Tabela nr 13. Wykorzystanie środków algorytmowych PFRON w 2019 roku

Rodzaj zadania	Kwota do realizacji w złotych	Kwota wykorzystana w złotych
Środki finansowe dla powiatu ogółem, w tym:	857 201	857 173
Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej*	32 060	32 057
Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	542 880	542 880
Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:	282 261	282 236
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	46 211	46 211
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	197 286	197 261
Dofinansowanie likwidacji barier technicznych	9 944	9 944
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	28 820	28 820

Źródło: Opracowanie PCPR

W roku 2019 z pomocy świadczonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach skorzystało łącznie 366 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Osoby z niepełnosprawnością korzystały głównie z:

- pomocy finansowej (w formie dofinansowania) – 246 osób,
- poradnictwa w zakresie ulg i uprawnień – 112 osób,
- uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej – 30 osób,

Warsztaty terapii zajęciowej

Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej jest jedną z podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Warsztaty „Blisko Ciebie” działają przy Stowarzyszeniu Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom” w Brzezinach. Powstały w 2006 roku, przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (80%) oraz środków Powiatu i Stowarzyszenia (20%). Uczestnikami warsztatów są osoby posiadają ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z jednoczesnym wskazaniem do terapii zajęciowej.

W zajęciach organizowanych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej „Blisko Ciebie” uczestniczy obecnie **30 osób**. Terapia zajęciowa odbywa się według planu w grupach 5-osobowych, w następujących pracowniach terapeutycznych: informatycznej, rękodzieła, plastycznej, krawieckiej, gospodarstwa domowego oraz umiejętności społecznej i przygotowania zawodowego.

Roczne koszty działalności, które w 2019 roku wyniosły **603 360 zł**, współfinansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie **542 880 zł** (89,98%) oraz ze środków samorządu powiatowego w kwocie **60 480 zł** (10,02%).

Koszty finansowania WTZ stanowiły ponad **60%** wszystkich wydatków ze środków PFRON dokonanych w 2019 roku.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach w dniu 28 listopada 2019 roku przeprowadziło coroczną kontrolę warsztatów terapii zajęciowej.

Zakres kontroli obejmował rehabilitację zawodową w zakresie pozyskania lub przywrócenia uczestnikom Warsztatu umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, w szczególności technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych

Na zadanie, jakim jest: „Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych” przewidziano w planie finansowym kwotę w wysokości **46 211 zł**. Kwota ta została wykorzystana w 100 %. Z dofinansowania skorzystało ogółem **45 osób**.

Szczegółowe dane na temat ilości osób oraz wysokości dofinansowania wypłaconego w poszczególnych grupach odbiorców w 2019 roku przedstawia tabela poniżej:

Tabela nr 14. Ilość osób oraz wysokości dofinansowania wypłaconego w poszczególnych grupach odbiorców w 2019 roku

	Dzieci i młodzież		Dorośli		Ogółem	
Uczestnicy	liczba	4	liczba	30	liczba	34
	kwota	4 658	kwota	33 011	kwota	37 669
Opiekunowie	liczba	4	liczba	7	liczba	11
	kwota	3 104	kwota	5 438	kwota	8 542
Ogółem	liczba	8	liczba	37	liczba	45
	kwota	7 762	kwota	38 449	kwota	46 211

Zródło: Opracowanie PCPR

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Kwota w wysokości **197.286,00 zł** przewidziana w planie finansowym na realizację tego zadania została rozdysponowana w 99,99%. Wnioskowano przede wszystkim o dofinansowanie do: aparatów słuchowych, pieluch, protez, ortez, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich. Z tego typu dofinansowania skorzystało łącznie **195 osób**, na łączną kwotę **197. 261,00 zł**.

Likwidacja barier technicznych

W roku 2019 przyznano dofinansowanie do likwidacji barier technicznych na łączną kwotę **9 944 zł**, co stanowiło 100% zaplanowanej kwoty.

Z dofinansowania skorzystało 5 osób, a przedmiotem umów o dofinansowanie były łóżko rehabilitacyjne, podnośnik, ławeczka na sedes, szyny teleskopowe i rower trójkołowy. Cztery wnioski dotyczyły osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, leżących, natomiast jeden wniosek dotyczył dziecka.

Kwota zaplanowana w planie finansowym na powyższe zadanie pozwoliła na pozytywne rozpatrzenie wszystkich złożonych wniosków.

Likwidacja barier architektonicznych

W roku 2019 przyznano dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych na łączną kwotę **28 820 zł**, co stanowiło 100% zaplanowanej kwoty. W ramach tego zadania zamontowano oszynowanie sufitowe wraz z podnośnikiem i siedziskiem dla osoby dotkniętej czterokończynowym porażeniem mózgowym. W dostosowanym mieszkaniu zamieszkują 3 osoby i wszystkie są osobami z niepełnosprawnością.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

W 2019 roku powiat po raz 8 przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Działania realizowane w ramach programu dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program w 2019 roku adresowany był dla dzieci i osób w wieku aktywności zawodowej, a zasięgiem obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I

- Obszar A Zadanie 1 –** pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (dysf. ruchu),
- Obszar A Zadanie 2 –** pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (dysf. ruchu),
- Obszar A Zadanie 3 –** pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (dysf. słuchu),
- Obszar A Zadanie 4 –** pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (dysf. słuchu),

- Obszar B Zadanie 1 –** pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysf. ruchu i wzroku)
- Obszar B Zadanie 2 –** dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Obszar B Zadanie 3 –** pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysf. wzroku),
- Obszar B Zadanie 4 –** pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysf. słuchu),
- Obszar B Zadanie 5 –** pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,
- Obszar C Zadanie 1 –** pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektronicznym,
- Obszar C Zadanie 2 –** pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Obszar C Zadanie 3 –** pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Obszar C Zadanie 4 –** pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),
- Obszar C Zadanie 5 –** pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektronicznym,
- Obszar D –** pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2019 roku w ramach programu wpłynęły 44 wnioski o dofinansowanie, z tego 42 rozpatrzono pozytywnie, na łączną kwotę **195 050 zł.**

Tabela nr 15. Szczegółowe informacje na temat rodzaju realizowanych zadań w ramach programu

Obszary wsparcia	Ilość umów	Wydatki
A1. Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania	2	13 090
A2. Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	1	2 085
A4. Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania	1	2 380
B1. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	7	47 773
B3. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	4	19 025
B4. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego	4	9 998
C1. Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	4	39 430
C3. Pomoc w zakupie nowoczesnych protez kończyn	1	20 000
C5. Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	8 900
Pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	16	32 369
Ogółem	42	195 050

Źródło: Opracowanie PCPR

Ośrodki wsparcia

Środowiskowy Dom Pomocy w Brzezinach

W 2019 roku zostało wydanych 47 decyzji kierujących do ŚDS z czego 39 decyzji dla osób z miasta Brzeziny, 3 decyzje dla osób z gminy Jeżów, 3 decyzje z gminy Brzeziny oraz 2 decyzje dla osób z gminy Dmosin.

Cel strategiczny nr 2

Stworzenie optymalnych warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz pomoc rodzicom w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczym

Cele szczegółowe:

1. Diagnostowanie i analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego

Realizatorami są : Szkoła Podstawowa Nr 1 w Brzezinach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Brzezinach, Szkoła Podstawowa nr 3 w Brzezinach

- **Rozpoznawanie i analiza problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.**

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Brzezinach

Informacja nt. przebiegu realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. W szkole systematycznie diagnozowane są problemy sięgania po używki przez uczniów. Wnioski z badań służą do tworzenia programu wychowawczo – profilaktycznego. Wskazywane są formy spędzania czasu wolnego i normy społecznie akceptowane.

Szkoła prowadzi następujące działania profilaktyczne i edukacyjne dotyczące uzależnień, wynikające z programu wychowawczo - profilaktycznego:

- 1) Zbieranie wiedzy o zagrożeniach – ankietowanie uczniów,
 - 2) Popularyzowanie wiedzy na temat skutków uzależnień i wytwarzanie nagannego stosunku do nałogów w ramach lekcji wychowawczych,
 - 3) Projekcja filmów profilaktycznych,
 - 4) Działalność informacyjna dla uczniów w formie gazetek klasowych, szkolnych, apeli, pogadanek prowadzonych przez pielęgniarkę szkolną,
 - 5) Działalność informacyjna dla rodziców w formie rozpropagowywania ulotek pozyskanych od SANEPID,
 - 6) Prowadzenie zajęć profilaktycznych pod hasłem Akademia Zdrowia w ramach programów koordynowanych przez SANEPID tj.:
- „Trzymaj Formę” promującego zdrowy styl życia: turnieje, zawody sportowe, lekcje wychowawcze dotyczące prawidłowego odżywiania, zalety spożywania owoców i warzyw, zorganizowano wspólne śniadanie dla całej społeczności szkolnej, konkurs na hasło

promujące zdrowy styl życia, konkurs na zdrowy jadłospis, szkolny aerobik, warsztaty uzależnieniach prowadzone przez pracownika SANEPID w klasach.

Z zakresu edukacji antynikotynowej według scenariuszy dołączonych do programów

- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Bieg po zdrowie”

7) Z zakresu edukacji antynarkotykowej elementy programu:

Organizowanie warsztatów z udziałem Policji nt. Zachowania ryzykowne.
Odpowiedzialność karna nastolatka.

- 8) Przeprowadzenie w klasach VII Debaty nt. uzależnień.
- 9) Przeprowadzenie w klasach VIII warsztatów „Fakty i mity o dopalaczach”
- 10) Szkolenie Rady Pedagogicznej Jak rozpoznawać narkotyki , dopalacze i substancje odurzające.
- 11) Organizowanie warsztatów psychologicznych wzmacniających poczucie własnej wartości, obrony własnych racji, wyznaczania własnych celów oraz radzenia sobie z problemami, z zakresu komunikacji, tolerancji i współpracy.
- 12) Organizowanie warsztatów z udziałem Policji nt. Zachowania ryzykowne.
Odpowiedzialność karna nastolatka.
- 13) Organizowanie konkursów plastycznych i promujących zdrowy styl życia w ramach programu Szkoła Promująca Zdrowie
- 14) Uczenie postaw społecznie akceptowanych poprzez działanie na rzecz innych – organizowanie akcji charytatywnych, kwesty uliczne
- 15) Podnoszenie poziomu dyscypliny w szkole poprzez jasne określenie praw i obowiązków ucznia oraz opracowanie procedur i systemu interwencji.

Ponadto dokonywana jest :

- Obserwacja dziecka w środowisku szkolnym, tj. zachowanie, ubiór, wyposażenie szkolne, higiena.
- Współpraca wychowawców z psychologiem, pedagogiem szkolnym i pielęgniarką szkolną – wymiana i przepływ informacji o dziecku i rodzinie.

- Systematyczna współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS, PCPR, asystentem rodziny, kuratorami sądowymi, psychologami i pedagogami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Komendą Powiatową Policji, PCK.

Pedagog szkolny bierze udział w spotkaniach w grupie interdyscyplinarnej do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w grupie do okresowej oceny funkcjonowania uczniów z rodzin z grupy ryzyka zagrożeniem problemem alkoholowym.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. A.F. Modrzewskiego w Brzezinach.

Bezpieczeństwo uczniów to priorytet tej szkoły. W roku 2019 podjęto szereg działań profilaktyczno-wychowawczych mających na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią oraz przeciwdziałania agresji i przemocy.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Brzezinach realizuje Program wychowawczo-profilaktyczny, którego celem jest wyposażenie dziecka w wiedzę i umiejętności zachowań wobec współczesnych zagrożeń. Ujęte w programie działania miały na celu zapobieganie negatywnym przejawom w czterech podstawowych zakresach.

- wychowanie i funkcjonowanie w grupie rówieśniczej
- ochrona zdrowia i zdrowego trybu życia
- uzależnienia
- bezpieczeństwo na co dzień

1) Ścisła współpraca wychowawcy z pedagogiem szkolnym dotycząca sytuacji ucznia z problemami w rodzinie

2) Podejmowanie czynności zmierzających do efektywnej pomocy rodzinie na linii wychowawca – rodzic – pedagog – dyrektor

3) Objęcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi ścisłą pomocą pedagoga i psychologa szkolnego. Udzielanie porad pedagogicznych i psychologicznych

4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem opieki i wychowania dziecka

do odpowiednich instytucji zajmujących się rodziną – MOPS, PCPR, Sąd Rodzinny, Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

5) Kontrola przestrzegania zasad związanych z opieką i wychowaniem dziecka przez poszczególne instytucje

6) Pedagog ściśle współpracuje z instytucjami zajmującymi się rodziną.

Prowadzone są rozmowy z pracownikami odpowiednich służb w związku z bieżącymi problemami wynikającymi z pracą na rzecz poszczególnych rodzin

7) W sytuacji występowania niewłaściwej opieki w rodzinie zostają powiadomione odpowiednie służby za nią odpowiedzialne – MOPS, PCPR, Sąd Rodzinny, Komenda Powiatowa Policji

8) Pedagog aktywnie uczestniczy w spotkaniach zespołu Interdyscyplinarnego ds. Niebieskiej Karty działającego przy MOPS jak również w comiesięcznych spotkaniach służb i instytucji aktywnie zajmujących się dziećmi z rodzin potrzebujących pomocy w/w służb

9) Pedagog aktywnie uczestniczy w spotkaniach zespołu ds. rodzin zastępczych działającego przy PCPR w Brzezinach weryfikującego opiekę nad dzieckiem

10) Uczniowie uczestniczą w warsztatach organizowanych przez Muzeum Regionalne w Brzezinach. Zajęcia mają na celu integrację społeczności szkolnej i przybliżenie zwyczajów, tradycji związanych z obchodami świąt

11) Szkoła włącza się aktywnie w działania na rzecz organizacji pozarządowych w szczególności PCK uczestnicząc w akcjach charytatywnych zbiórki żywności przyborów szkolnych. Zebrane przez uczniów w akcjach charytatywnych są przekazywane do Świetlicy Środowiskowo – Terapeutycznej „Świetlik” i Parafii NMP w Brzezinach.

12) Udział uczniów z rodzin ubogich w koloniach profilaktycznych sfinansowanych przez Kuratorium Oświaty w Łodzi i Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Brzezinach im. Wł. St. Reymonta w Brzezinach

Przeprowadzone zostały wywiady z uczniami i rodzicami w celu rozpoznania bieżącej sytuacji rodzinnej i ustalenia sposobów pomocy w zakresie zdiagnozowanych problemów. Działania te są realizowane przez pedagoga i psychologa szkolnego oraz wychowawców klas. W zakresie realizowanych działań, zarówno na poziomie diagnozowania, jak i wdrażania konkretnych działań, szkoła ściśle współpracuje z instytucjami wspierającymi daną rodzinę.

Najczęściej rozpoznawane problemy to:

- zaniechanie,
- uchylanie się uczniów od systematycznej realizacji obowiązku szkolnego,
- przemoc psychiczna i fizyczna występująca w rodzinie,
- problem alkoholowy w rodzinie,
- trudna sytuacja materialna rodziny np. powodowana bezrobociem,
- nieporadność wychowawcza rodziców, brak konsekwentnych postaw rodzicielskich, brak umiejętności skutecznej komunikacji w rodzinie,
- rozpad rodziny i więzi rodzinnych,
- problemy zdrowotne członków rodziny.

Na podstawie zgromadzonych informacji podjęto następujące działania wspierające i naprawcze:

- 1) realizowana jest współpraca z kuratorami rodzinnymi Sądu Rejonowego sprawującymi opiekę nad rodzinami,
- 2) porady i konsultacje dla uczniów i rodziców ze strony nauczycieli i specjalistów w zakresie rozwiązywania bieżących problemów opiekuńczo – wychowawczych i realizowanej w szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) zorganizowano wsparcie materialne dla uczniów:
 - a) dofinansowanie obiadów w stołówce szkolnej
 - b) dofinansowanie wycieczek szkolnych,
 - c) stypendia szkolne i zasiłki szkolny,

d) paczki z żywnością z okazji Świąt Bożego Narodzenia , Świąt Wielkanocnych w ramach akcji PCK i świetlicy szkolnej,

e) wszyscy uczniowie korzystają z nieodpłatnych podręczników szkolnych

➤ **Współpraca między instytucjami w celu poprawy sytuacji rodzinnej prowadzona w szkołach podstawowych i gimnazjum w Brzezinach:**

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna – diagnozowanie problemów, prowadzenie warsztatów przez specjalistów poradni, wsparcie psychologiczne dla dzieci i rodziców;

- 1) MOPS – współpraca z pracownikami socjalnymi;
- 2) Sąd – zgłaszanie niepokojących sygnałów związanych z przemocą domową, niewłaściwą opieką nad dziećmi;
- 3) Policja – współpraca z funkcjonariuszami z Wydziału Dla Nieletnich;
- 4) PCK – organizowanie akcji w celu pozyskiwania środków materialnych przeznaczonych na pomoc;
- 5) Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna „Świetlik” – współpraca z pedagogami i psychologiem;
- 6) Zespół Interdyscyplinarny – monitorowanie rodzin nadużywających alkoholu i stosujących przemoc.

Cele szczegółowe

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych

➤ **Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów, policji, organizacji pozarządowych i kościoła**

➤ **Promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.**

- 1) W czasie spotkań z rodzicami wychowawcy przekazują rodzicom niezbędną wiedzę do pracy z dzieckiem w domu
- 2) W każdym roku szkolnym przeprowadzone są spotkania z psychologiem i pedagogiem z zakresu profilaktyki wychowawczej

- 3) Prowadzenie działalności informacyjnej w formie gazetek ściennych i ulotek rozdawanych podczas zebrań z rodzicami;
- 4) Rozmowy indywidualne, pogadanki tematyczne w trakcie zebrań;
- 5) Organizowanie i angażowanie rodziców w imprezy klasowe i szkolne tj.: Wigilia, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki, Dzień Rodziny itp.

Realizator Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach

➤ Budowa Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2016-2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach był jednym z realizatorów Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2020. Podejmował działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, którego głównym celem było polepszenie sytuacji rodzin, poprawa jakości życia, promowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie patologii i wykluczeniu społecznemu, umożliwienie wszechstronnego rozwoju dzieciom, przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Podjęmowane działania na rzecz rodziny:

- Zapobieganie patologii rodziny:
 - wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych,
 - poprawa standardu i jakości życia rodzinnego,
 - edukacja w zakresie radzenia sobie w kryzysie.
- Profesjonalne wsparcie rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym:
 - wsparcie dzieci ich rodzin poprzez prowadzenie Świetlicy Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik”,
 - udzielanie pomocy materialnej
 - interwencja kryzysowa w rodzinie,
 - przeciwdziałanie przemocy,

- pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych, osobistych, szkolnych i rówieśniczych,
- współpraca z innymi instytucjami, organizacjami w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych,
- praca socjalna z rodziną,
- prowadzenie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (udzielanie indywidualnych konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych),
- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- współpraca z placówkami służby zdrowia,
- pomoc w poszukiwaniu pracy.

➤ Przydzielenie rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi asystenta rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach realizował zadania Asystenta Rodziny w 2019 r. Jest to forma pomocy skierowana do rodzin o niskim poziomie rozwoju umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W 2019 roku asystent rodziny prowadził pracę z 14 rodzinami zamieszkującymi na terenie miasta Brzeziny. W roku sprawozdawczym asystent rodziny kontynuował pracę z 11 rodzinami. Od marca 2019 r. wsparciem asystenta zostały objęte 2 nowe rodziny, a z jedną rodziną asystent zakończył współpracę z powodu zmiany miejsca zamieszkania. Większość z tych rodzin to rodziny niepełne z ograniczonymi prawami rodzicielskimi. W rodzinach tych wychowywanych jest 24 dzieci. Asystent rodziny w 2019 r. kontynuował pracę z 11 rodzinami. Od marca 2019 r. wsparciem asystenta zostały objęte 2 nowe rodziny, a z jedną rodziną asystent zakończył współpracę z powodu zmiany miejsca zamieszkania. Wśród nich: 2 pozostawało pod opieką rodziców w domu, 4 uczęszczało do przedszkola. 14 to uczniowie szkół podstawowych, 4 uczęszczało do liceum oraz 2 z tych dzieci w wieku

przedszkolnym korzystało z zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka. Większość z tych rodzin to rodziny niepełne z ograniczonymi prawami rodzicielskimi.

Wspólnie z pracownikiem socjalnym i rodziną asystent opracował plan pracy, który następnie realizował. Określał wraz z rodzinami hierarchię potrzeb i spraw niezbędnych do uregulowania, ewentualnie rozwiązania. Udzielał rodzinom pomocy mającej na celu poprawę ich sytuacji życiowej, a przede wszystkim nabycie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, relacji między rodzicami a dziećmi, pogłębieniu więzi rodzinnych. Wspomagał rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, psychologicznych i zdrowotnych.

Praca asystenta polegała na pokazaniu rodzinie potrzeby zmiany swojego wizerunku, dbania o higienę osobistą oraz czystość otoczenia. Edukował, towarzyszył i pomagał w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wskazywał jak dbać o mieszkanie, jak sprzątać, pracować i gotować. Sugerował podział obowiązków domowych wobec wszystkich członków rodziny, w miarę ich możliwości. Przeprowadzał treningi ekonomiczne, uczył jak planować wydatki, zmniejszać rachunki i robić zakupy z zachowaniem zasad oszczędności. Czasami towarzyszył rodzinom podczas zakupów i wizyt lekarskich. Wszystko to miało przyczynić się do podwyższenia umiejętności gospodarowania budżetem domowym.

Asystent pomagał w przygotowaniu i w złożeniu pism urzędowych. Złożone zostały, wnioski o świadczenia rodzinne, o alimenty na dzieci, wnioski o dożywianie dzieci w szkołach, o wyprawki szkolne czy stypendia. Towarzystwo i pomoc w uregulowaniu zaległych i bieżących spraw urzędowych było często konieczne, ponieważ rodziny często nie dostrzegają takiej potrzeby lub unikają załatwiania spraw urzędowych w obawie, że sobie nie poradzi z formalnościami. Asystent motywował do aktywnego poszukiwania pracy, pomagał w stworzeniu poprawnych CV, na bieżąco śledził ogłoszenia w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzezinach. W rezultacie tych działań aktywność zawodową kontynuowały 3 kobiety i 1 mężczyzna.

Samo rozwiązanie problemów socjalnych nie daje jednak gwarancji uzyskania trwałej poprawy egzystencji rodziny. Najważniejsze jej problemy tkwią bowiem w zaburzonym funkcjonowaniu psychologicznym i społecznym. Rozwiązywanie tych problemów nie jest jednak możliwe bez uzyskania stabilizacji w sprawach życia codziennego.

Asystent pomagając rodzinie nawiązywał kontakty z różnymi służbami i instytucjami, a także organizacjami pozarządowymi w celu uzupełnienia informacji dotyczących problemów z jakimi borykają się te rodziny. Współpracował z pracownikiem socjalnym,

policją, kuratorem sądowym, pedagogiem, wychowawcą szkolnym, lekarzem rodzinnym i psychologiem.

Dzięki systematycznej pracy asystenta z rodzicami jak również z dziećmi m.in. przy odrabianiu lekcji nastąpiła poprawa we frekwencji oraz w wynikach w nauce. Dzieci, które miały narastające problemy z przyswajaniem materiału szkolnego zostały zdiagnozowane przez specjalistów PPP i otrzymały orzeczenia. Dwoje niepełnosprawnych dzieci w wieku przedszkolnym zostało objęte wczesnym wspomaganie rozwoju a jedno dziecko w wieku szkolnym nadal kontynuuje naukę w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Zielonce.

Bardzo ważne było też dbanie o stan zdrowia i motywowanie do wizyt u lekarzy i specjalistów. W roku 2019 18-ro dzieci z terenu miasta Brzeziny przebywało w rodzinach zastępczych, za które Miasto Brzeziny ponosiło odpłatność w wysokości 10%, 30 % i 50% z tytułu wynagrodzenia oraz utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni podejmowali wielokrotnie próby nawiązania współpracy z rodzicami dzieci, które przebywają w rodzinach zastępczych w celu zmotywowania ich do podjęcia terapii i zmiany swojego dotychczasowego postępowania. Nawiązanie współpracy z tymi rodzinami nie jest łatwe. Osoby te nie odpowiadają na pisemne wezwania pracownika socjalnego, a kontakt z nimi jest ograniczony.

➤ Poradnictwo specjalistyczne:

Pracownicy Ośrodka udzielają również osobom i rodzinom pomocy w postaci pracy socjalnej, poradnictwa w szczególności prawnego, interwencji kryzysowej i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych oraz w utrzymaniu kontaktów z otoczeniem.

Taką formą pomocy w roku 2019 objęto:

- poradnictwem specjalistycznym (prawnym, psychologicznym, rodzinnym) – 118 rodzin (325 osób w tych rodzinach),
- interwencją kryzysową - 26 rodzin (59 osób w tych rodzinach),
- pracą socjalną - 490 rodzin (1014 osób w tych rodzinach) .

Tabela nr 16. Analiza udzielonej pomocy w postaci pracy socjalnej interwencji kryzysowej, poradnictwa prawnego, psychologicznego na przestrzeni lat 2017-2019

Formy pomocy	2017	2018	2019
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinnym)	342 rodziny	210 rodzin	118 rodzin
Interwencja kryzysowa	22 rodziny	46 rodzin	26 rodzin
Praca socjalna	515 rodzin	499 rodzin	490 rodzin

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Klienci Ośrodka mają możliwość korzystania z nieodpłatnych porad prawnych świadczonych przez zatrudnionego prawnika. Dyżury są prowadzone w siedzibie Ośrodka raz w tygodniu. Prawnik udziela porad prawnych w zawiłych sytuacjach rodzinnych, mieszkaniowych, majątkowych, udziela pomocy przy pisaniu wniosków, pozwów i pism urzędowych. **Z porad prawnych skorzystało 37 osób.**

Ponadto, klienci mają możliwość skorzystania z pomocy i porad psychologa zatrudnionego w MOPS. Od stycznia 2018 roku psycholog dyżuruje w Dziennym Domu „Senior+” w Brzezinach. Jest do dyspozycji uczestników Domu „Senior+”. Udziela im poradnictwa psychologicznego, wsparcia w rozwiązywaniu aktualnych problemów emocjonalnych, rodzinnych, zdrowotnych, itp. Prowadzi również z seniorami treningi pamięci w celu utrzymania przez jak najdłuższy czas optymalnego stanu umysłowego, który pozwala im na samodzielne funkcjonowanie. Są to ćwiczenia wspomagające pamięć, koncentrację uwagi i aktywizujące osoby starsze.

Udzielał również poradnictwa dla dzieci, młodzieży, dorosłych, rodzin z terenu miasta Brzezin. Prowadził różne formy pomocy psychologicznej – poradnictwo psychologiczne, wsparcie psychologiczne, terapia psychologiczna.

W poniedziałki w godzinach 12.00-16.00 dyżurował w Świetlicy Środowiskowo – Terapeutycznej „Świetlik”. Udzielał poradnictwa psychologicznego i wsparcia psychicznego dzieciom, rodzicom oraz wychowawcom ze świetlicy.

Do najczęstszych problemów z którymi zgłaszali się mieszkańcy należały:

- problemy wychowawcze (wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i prowadzenie terapii psychologicznej z dziećmi),
- problemy emocjonalne u dzieci i dorosłych (terapię psychologiczną i udzielanie wsparcia psychicznego),
- problemy rodzinne i małżeńskie (poradnictwo psychologiczne, terapia psychologiczna, wsparcie psychologiczne),
- ubóstwo i bezrobocie (poradnictwo psychologiczne, wsparcie psychologiczne),
- problemy z uzależnieniami (poradnictwo psychologiczne, terapia psychologiczna, wsparcie psychologiczne).

Podczas dyżurów psycholog realizował następujące zadania:

- wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i emocjonalnych u dzieci, poradnictwo psychologiczne dla rodziców,
- umożliwianie rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców,
- terapia psychologiczna dla dzieci,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania,
- udzielanie dzieciom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych,
- rozwiązywanie na bieżąco pojawiających się problemów, konfliktów, sytuacji problemowych.

Zadania te, realizowane były we współpracy z rodzicami, pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny oraz kuratorami.

Psycholog podczas pracy z dziećmi i młodzieżą stosował ćwiczenia zwiększające świadomość własnych stanów emocjonalnych, ćwiczenia podnoszące samoocenę, ćwiczenia ogólnorozwojowe, rozwijanie twórczego myślenia, pamięci i koncentracji uwagi, ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe oraz ćwiczenia umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

W roku 2019 odbyło się 1158 porad psychologicznych i spotkań terapeutycznych

w tym :

Dzienny Dom „Senior+” – 656

Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna „Świetlik” – 102

Poradnictwo dla dzieci, młodzieży, dorosłych, rodzin z terenu miasta Brzezin – 400

Ponadto, psycholog uczestniczył w następujących szkoleniach zorganizowanych przez redakcję serwisu pracowniasi.pl :

- Pedagogika Montessori
- Objawy zaburzeń sensorycznych: wzrok, słuch i dotyk
- Przetrwale odruchy neurologiczne – czy mogą negatywnie wpłynąć na rozwój dziecka
- Ruch – Rozwój- Nauka, czyli wpływ integracji sensorycznej i aktywności ruchowej na uczenie się
- Czego nie ma najpierw w zmysłach, tego nie ma później w umyśle
- Jak wspomagać rozwój dzieci w zakresie małej motoryki
- Jak kształtować współpracę na linii terapeuta – rodzic
- Praktyka i dyspraksja
- Wybiórczość pokarmowa
- Przyczyny powstawania zachowań niepożądanych
- Integracja Sensoryczna a rozwój dziecka z niepełnosprawnością
- Zaburzenia SI u dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym
- Zaburzenia Integracji Sensorycznej u dzieci i młodzieży z autyzmem i Zespołem Aspergera
- Wpływ elektroniki na prawidłowy rozwój dziecka – zagrożenia XXI wieku w kontekście zaburzeń Integracji Sensorycznej
- Wpływ zaburzeń Integracji Sensorycznej na rozwój mowy – znaczenie motorycznej i polisensorycznej stymulacji do uzyskania najlepszych efektów w funkcjonowaniu dziecka.

Brał udział także w szkoleniach organizowanych przez PCPR w Brzezinach:

„Praca z trudnym klientem” (7 października 2019 r.) oraz „Jak pracować z osobą stosującą przemoc w rodzinie” (30 października 2019 r.).

Ze względu na różnorodność problemów i dużą potrzebę pomocy psychologicznej niezbędna jest kontynuacja pracy psychologa.

1. Zapewnienie stabilności finansowej rodzinom zastępczym

W powiecie brzezińskim w 2019 roku funkcjonowało 30 rodzin zastępczych oraz dwa rodzinne domy dziecka. Wśród tej liczby przeważały rodziny zastępcze spokrewnione (16) i rodziny zastępcze niezawodowe (13). W dwóch rodzinnych domach dziecka przebywało na przestrzeni ubiegłego roku 13 wychowanków. Były to osoby w wieku od 3 lat do 22 lat. W latach 2013 – 2019 liczba rodzinnych form pieczy zastępczej utrzymywała się na podobnym poziomie, z wyraźną jednak tendencją spadkową od 2016 roku. Natomiast liczba wychowanków podlega nieznacznym zmianom wahając się od 50 do 58. Ze względu na niewielkie zmiany w liczebności trudno wskazać jednoznaczny trend.

Tabela nr 17. Rodziny zastępcze na terenie Brzezin

Lata	Rodziny zastępcze zamieszkujące na terenie Brzezin			Łączna liczba wychowanków w rodzinach
	spokrewnione	niezawodowe	zawodowe	
2019	16	13	1	50-58

Źródło: Opracowanie PCPR w Brzezinach

1. Obligatoryjne i fakultatywne formy pomocy pieniężnej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gwarantuje rodzinom zastępczym wsparcie finansowe, zarówno w postaci świadczeń obligacyjnych, jak i fakultatywnych.

Rodziny zastępcze oprócz świadczeń obligacyjnych mogą korzystać z **katalogu świadczeń dodatkowych:**

- przyznawanie rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- przyznanie świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu,
- zatrudnianie w rodzinach zastępczych zawodowych lub niezawodowych osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich
- dofinansowanie do wypoczynku letniego.

Większość tych form pomocy ma charakter fakultatywny. W związku z powyższym Zespół ds. pieczy zastępczej opracował uchwałę w sprawie ustalenia zasad przyznawania środków na realizację pieczy zastępczej, ustalającej szczegółowe zasady przyznawania powyższych świadczeń. W 2019 roku rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka złożyli **29** wniosków o przyznanie świadczeń dodatkowych. 28 wniosków rozpatrzono pozytywnie, jeden wniosek został wycofany przez wnioskodawcę.

W 2019 roku najczęściej przyznawano dofinansowanie do wypoczynku oraz świadczenie związane z dodatkową pomocą na skutek wydarzenia losowego. Pomoc ta najczęściej przyznawana była w sytuacji przewlekłej choroby dziecka, wymagającej zwiększonych nakładów finansowych. Rodziny zastępcze zawodowe korzystały również z dofinansowania do utrzymania domu. Jest to coraz bardziej popularna forma pomocy, dzięki której refundowane są najważniejsze koszty związane z utrzymaniem lokalu czy też domu.

W roku 2019 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizowało zadania powiatu w zakresie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku przy wysokim zaangażowaniu kadry oraz dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym na realizację programów i projektów .

Potrzeby w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej na 2019 rok:

1. Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym kontynuowania zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i zwiększania ich liczby.
2. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie akcji propagujących rodzinne formy opieki, mającej na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze. Niezmiernie istotnym elementem jest pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze dla małych dzieci (noworodków, niemowląt).
3. Zwiększenie środków finansowych na organizację wsparcia rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez poszukiwanie sponsorów, aplikowanie o środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów.
4. Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na danym terenie, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy.
5. Kontynuacja spotkań grup wsparcia oraz szkoleń dla rodzinnych form pieczy zastępczej i pracowników PCPR.

6. Organizowanie różnorodnych form integracji środowisk tworzących i wspierających rodzinne formy pieczy zastępczej.

7. Podnoszenie umiejętności zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w zakresie opieki i wychowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

RUCH RODZIN ZASTĘPCZYCH W 2019 ROKU

W 2019 roku zawiązały się **dwie** nowe rodziny zastępcze niezawodowe. W każdej z nich wychowuje się jedno dziecko. Rodziny te zamieszkują gminę Brzeziny i gminę Rogów. Jeden z nowo umieszczonych wychowanków pochodzi z terenu powiatu łódzkiego wschodniego.

Powodami umieszczeń dzieci w nowych rodzinach zastępczych były: niewydolność wychowawcza rodziców, problem alkoholowy, porzucenie dziecka.

Ubiegły rok to udany czas pod względem adopcji. Dzięki szybkiemu uregulowaniu sytuacji prawnej dziecka udało się doprowadzić do adopcji małoletniego, przebywającego dotychczas w rodzinnym domu dziecka.

Tabela nr 18. Ruch rodzin zastępczych i wychowanków w 2019 roku obrazuje poniższa tabela

TYP RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZJ	NOWOPOWST AŁE RODZINY	ROZWIĄZANE RODZINY	WYCHOWANKO WIE NOWI	OPUSZCZAJĄCY WIE WYCHOWANKO
Spokrewnione	0	1	0	2
Niezawodowe	2	0	2	1
Zawodowe	0	0	0	0
rodzinny dom dziecka	0	0	0	1
OGÓLEM	2	1	2	4

Źródło: Opracowanie PCPR

Jak wynika z powyższych danych w roku ubiegłym pieczę zastępczą opuściło 4 wychowanków: troje z nich to osoby pełnoletnie, jedna to wychowanek, który trafił do rodziny adopcyjnej.

Dodatkowe formy finansowania pieczy zastępczej - dofinansowanie z gminy

Stosownie do zapisów ustawy do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki za jego pobyt w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej 30% wydatków,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

Zapis ten dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 roku. Od tego czasu w rodzinach zastępczych umieszczono 29 nowych wychowanków.

z czego 18 pochodziło z terenu gminy Miasto Brzeziny, 7 z terenu gminy Brzeziny, 1 z terenu gminy Rogów, 1 z terenu gminy Jeżów, a 2 z terenu gminy Dmosin.

Tabela nr 19. Kwota przekazanych dotacji

Gmina	Kwota przekazanej dotacji w 2019 r.	Ilość wychowanków z terenu gminy
Miasto Brzeziny	133.877,99 zł	18
Gmina Rogów	1.893,60 zł	1
Gmina Dmosin	31.269,16 zł	2
Gmina Brzeziny	67.781,73 zł	7
Gmina Jeżów	1.138,81 zł	1

Źródło: Opracowanie PCPR

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W sytuacji braku możliwości umieszczenia dziecka całkowicie lub częściowo pozbawionego opieki rodzicielskiej w rodzinnej pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach kieruje je, zgodnie z postanowieniem Sądu do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Pobyt dziecka w placówce winien mieć charakter przejściowy. Dziecko może przebywać w placówce opiekuńczo-wychowawczej do uzyskania pełnoletniości, a po uzyskaniu pełnoletniości, w sytuacji kontynuowania nauki, aż do ukończenia 25. roku życia.

Na terenie powiatu brzezińskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza. W sytuacji braku możliwości umieszczenia dziecka całkowicie lub częściowo pozbawionego opieki rodzicielskiej w rodzinnej pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach kieruje je, zgodnie z postanowieniem Sądu do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Pobyt dziecka w placówce winien mieć charakter przejściowy. Dziecko może przebywać w placówce opiekuńczo-wychowawczej do uzyskania pełnoletniości, a po uzyskaniu pełnoletniości, na zasadach dotychczasowych, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęło naukę przed osiągnięciem pełnoletniości.

W roku 2019 do placówki skierowano 1 osobę.: był to noworodek pozostawiony przez matkę w szpitalu, który trafił do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego „Tuli Luli”.

Łącznie w 2019 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 8 wychowanków, z czego 1 osoba opuściła placówkę do końca grudnia ubiegłego roku.

Tabela nr 20. Ruch wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2019 roku

RUCH	WYCHOWANKÓW	PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH W 2019 ROKU		
Liczba wychowanków umieszczonych w placówkach w roku 2019		1
Liczba wychowanków opuszczających placówkę w roku 2019		1
Liczba wychowanków przebywających w placówce w roku 2019		8

Źródło: Opracowanie PCPR

Tabela nr21. Odpłatność za pobyt wychowanków w pieczy instytucjonalnej

<i>Lp.</i>	<i>Strona porozumienia</i>	<i>Ilość wychowanków</i>	<i>Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.</i>
<i>1</i>	<i>Powiat białogardzki</i>	<i>3</i>	<i>99.435,48 zł</i>
<i>2</i>	<i>Powiat przeworski</i>	<i>4</i>	<i>178.405,20 zł</i>
<i>3</i>	<i>Powiat rawski</i>	<i>1</i>	<i>5.827,28</i>
			<i>283.667,96 zł</i>

Źródło: Opracowanie PCPR

Powiatowe Centrum w swoich działaniach dąży do odejścia od pieczy instytucjonalnej na rzecz umieszczania dzieci w pieczy rodzinnej. Nie zawsze jest to jednak możliwe. Szczególnie w przypadku liczebnych rodzeństw trudno jest zabezpieczyć jednocześnie kilka miejsc w rodzinach zastępczych. W takich sytuacjach jedynym wyjściem jest umieszczenie w placówce. Pocieszającym jest fakt, że na skutek nowelizacji prawa, placówki opiekuńczo – wychowawcze musiały znacznie ograniczyć swoją liczebność. Obecnie dopuszczalna maksymalna ilość miejsc w placówce to 30. Natomiast po 31 stycznia 2021 roku liczba ta musi zostać ograniczona do 14.

W rodzinach zastępczych na terenie powiatu brzezińskiego przebywają również wychowankowie z terenu innych powiatów. Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków spoza powiatu

Tabela nr 22. Liczba wychowanków spoza powiatu.

LP.	GMINA POCHODZENIA WYCHOWANKA	LICZBA WYCHOWANKÓW
1.	Miasto Łódź	7
2.	Powiat łódzki wschodni	1
3.	Powiat gostyński	1
4.	Miasto Tarnów	2
5.	Powiat kartuski	1
6.	Powiat zgierski	1
7.	Powiat skierniewicki	1
	OGÓLEM	14

Źródło: Opracowanie PCPR

3. Wspieranie funkcjonowania pieczy zastępczej

Wszystkie rodziny zastępcze z terenu miasta Brzeziny objęte są opieką koordynatora. Do jego zadań należy m.in. poradnictwo oraz pomoc w dostępie i kontaktach z instytucjami wspierającymi rozwój dziecka, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej średnio raz w miesiącu odwiedza rodzinę w środowisku. Towarzyszy także rodzinom w momencie przyjmowania dziecka oraz opuszczania przez dziecko rodziny zastępczej, jak również świadczy wsparcie w procesie usamodzielnienia wychowanka oraz poradnictwo dla osób kontynuujących naukę.

Współpraca z sądem opiekuńczym

Koordinator rodzinnej pieczy oraz inni pracownicy PCPR współpracuje stale z sądem, przekazując m.in. okresowe sprawozdania na temat funkcjonowania rodzin zastępczych. Przynajmniej raz w roku sąd informowany jest na temat wywiązywania się ze swoich obowiązków przez rodzinę zastępczą. Dodatkowo, co pół roku przekazywane są opinie na temat zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej organizuje również spotkania kuratora sądowego z rodzinami w celach szkoleniowych.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje PCPR do sporządzania okresowej oceny sytuacji dziecka w pieczy zastępczej. Przy ocenie uczestniczy przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, z którym współpracuje organizator. W przypadku, gdy ocenie podlega wychowanek z uregulowaną sytuacją prawną, zostaje on zgłoszony do ośrodka, celem wszczęcia procedury adopcyjnej.

Współpraca z asystentem rodziny

Koncepcja systemu rodzinnej pieczy zastępczej zakłada współpracę instytucji powiatowych i gminnych. Głównym pomostem łączącym te dwa szczeble jest funkcja **asystenta rodziny**. Art. 11 ust. 1 i 2 ustawy stanowią, iż asystent rodzinny przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na wniosek pracownika socjalnego, który przeprowadził w tej rodzinie wywiad środowiskowy.

Instytucja asystenta rodziny, mimo że podlega ośrodkowi pomocy społecznej, jest istotna z perspektywy pieczy zastępczej. M.in. to asystent rodziny oraz koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wydają opinię w sytuacji, gdy stwierdzone zostanie ustanie przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i gdy pojawi się możliwość powrotu dziecka do jego rodziny (art. 46 ust. 6). Ponadto organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w konsultacji w szczególności z: odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny; przedstawicielem ośrodka adopcyjnego, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe

3. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny – realizator Świetlica Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik”.

W 2019 roku do Świetlicy Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik” uczęszczało 24 dzieci, w wieku od 6 do 16 lat.

- W okresie od stycznia do sierpnia - 21 dzieci,
- W okresie od września do grudnia - 24 dzieci.

Opiekę sprawowało trzech opiekunów.

W czasie roku szkolnego świetlica działała od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W czasie ferii zimowych i wakacji szkolnych zajęcia w świetlicy odbywały się od godz. 8⁰⁰ do godz. 16⁰⁰.

W świetlicy kontynuowana była współpraca z rodzinami, nauczycielami, pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, kuratorami, psychologiem oraz asystentem rodziny .

Ponadto uczestnicy korzystali z dożywiania (bułka z wędliną/serem i warzywami).

Zajęcia prowadzone były według planu rocznego, który zawierał stałe punkty pracy takie jak:

- pomoc w odrabianiu lekcji;
- elementy zajęć reedukacyjnych z zakresu: czytania, pisania, gramatyki języka polskiego i liczenia;
- zajęcia grupowe z dziećmi: zajęcia z organizacji czasu wolnego, integracyjne, relaksacyjne, tematyczne, z elementami muzykoterapii, biblioterapii, arteterapii, ergoterapii, profilaktyczne, psychoedukacyjne, teatralne oraz rozwijające kreatywność;

Ponadto prowadzono zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, wycinanie, wyklejanie, modelowanie przy użyciu plasteliny, itp.),
- wzbogacające posiadane wiadomości (czytanie książek i pogadanki z dziećmi, gry edukacyjne, zabawy tematyczne),
- kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie zagadek, rebusy),
- rozwijające pamięć i koncentrację uwagi,
- kształtujące ekspresję ruchową (zabawy ruchowe z integracji sensorycznej),
- relaksujące – wyciszające (muzykoterapia, spacer, czytanie bajek).
- zajęcia grupowe dotyczące profilaktyki uzależnień oraz profilaktyki prozdrowotnej.

W miesiącu styczniu w ramach arteterapii zostały wykonane laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka dla uczestników Dziennego Domu Senior +.

Podczas ferii zimowych funkcjonariusz KPP w Brzezinach i strażacy z PSP w Brzezinach przeprowadzili pogadanki dotyczące bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Ponadto przeprowadzono pogadankę dla dzieci ze starszej grupy wiekowej o przeciwdziałaniu uzależnieniom, patologii społecznej i niebezpieczeństw płynących z sieci internetowej. Dwa razy odbyły się zajęcia w Muzeum Regionalnym w Brzezinach, jak również w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Brzezinach.

W czasie ferii przeprowadzono; konkursy, quizy, zawody tenisa stołowego, gry w piłkarzyki, czy grę podłogowo – kapslową, tzw. wyścigi kolarskie.

W marcu odbyły się zajęcia z psychologiem poświęcone „Przemocy wśród dzieci i młodzieży w szkole i poza szkołą. Odwiedzono podopiecznych Stowarzyszenia Dzieci i Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom”. Przeprowadzono wspólne zajęcia z arteterapii.

W kwietniu odbyły się zajęcia plastyczne, na których zostały wykonane zestawy kart wielkanocnych. Wspólnie z rodzicami, opiekunami, kultywując tradycje chrześcijańską celebrowano wydarzenia Wielkanocne, przygotowując poczęstunek – śniadanie wielkanocne.

Uczczono pamięć ofiar Zbrodni Katyńskiej i Ofiar Katastrofy Smoleńskiej wykonując gazetkę okolicznościową.

W maju, odbył się Turniej Halowej Piłki Siatkowej o Puchar Komendanta Powiatowego Policji w Brzezinach. Nagrodą dla wszystkich uczestników turnieju, były wykonane przez dzieci medale pamiątkowe.

W ramach zajęć patriotycznych, omówiono tematykę poświęconą barwom narodowym i wykonano gazetki ściennie („Święto Flagi Narodowej” i Konstytucji 3 Maja). Odbyły się pogadanki na temat zdrowego podejścia do życia; jak wykorzystujemy własne zasoby, aby żyło nam się wygodnie i w zdrowym duchu. Ponadto omówiono tematy związane z zatraceniem się w narkomanię, alkoholizm, zagrożeniami, jakie czyhają na dzieci i młodzież w Internecie.

Odbyły się zajęcia z arteterapii, dzieci wykonywały rysunki i kartki na Dzień Matki.

W czerwcu wspólnie z uczestnikami Dziennego Domu Senior +, rodzinami i włodarzami miasta obchodzono Dzień Dziecka wraz z Dniem Rodziny. Wspólne świętowanie odbyło się na Stadionie Miejskim w Brzezinach.

W miesiącach wakacyjnych odbyły się wycieczki do Fabryki Czekolady, do kręgielni, do wrocławskiego ZOO, a także wyjazd do Sadów Klemensa. Ponadto dzieci uczestniczyły w zajęciach na miejskiej pływalni, w Muzeum Regionalnym i w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Odbywały się też wspólne zajęcia z uczestnikami Dziennego Domu z Seniora +.

We wrześniu, wspólnie z pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi i kuratorem, przygotowano listę naboru dzieci do świetlicy. Powstała dwudziesto-cztero osobowa lista dzieci, u których zauważono potrzebę wsparcia opiekuńczo - pedagogicznego.

W październiku, na spotkaniu z rodzicami i opiekunami zapisanych dzieci, omówiono cele i zasady opieki wychowawczej w placówce. Zaplanowano i zorganizowano tzw. „Cykl spotkań z tradycją”, prowadzone przez pracownika Miejskiej Biblioteki Publicznej. Odbyło się spotkanie z funkcjonariuszami KPP w Brzezinach na temat „Szkodliwości zażywania dopalaczy, palenia papierosów oraz spożywania alkoholu na zdrowie i życie człowieka”.

W listopadzie zajęcia w „Świetliku” dotyczyły upamiętnienia 101ej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Wykonano gazetki ściennie, kotyliony jak również przeprowadzono pogadankę na powyższy temat. Odbył się „Cykl spotkań z tradycją”, podczas których omówiono obyczaje i tradycje andrzejkowe obchodzonych na ziemi brzezińskiej oraz tradycje bożonarodzeniowe.

W grudniu odbyły się wspólne zajęcia w MOK w Brzezinach, gdzie dzieci wykonywały ozdoby choinkowe. W ramach arteterapii wykonywały karki świąteczne. W okresie przedświątecznym przygotowano Jasełka, które pomogły poczuć atmosferę Wigilijną w świetlicy. Odbył się konkurs plastyczny, dotyczący „Zwalczania

i przeciwdziałania narkomani”, zorganizowany przez Panią Burmistrz Miasta i pełnomocnika ds. uzależnień.

Tabela nr 23. Analiza udzielonego wsparcia na przestrzeni lat 2017-2019:

ROK	Wydatki ponoszone na działalność Świetlicy Środowiskowo-Terapeutycznej „Świetlik”	Ilość dzieci
2019	155.824,73	24
2018	150.365,69	32
2017	142.160,98	33

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Tabela nr 24. Koszt całkowity wynikający z prowadzenia świetlicy w 2019 roku wyniósł 155.824,73 zł.

w tym:	wydatki
Wynagrodzenie wraz z pochodnymi	112.883,11
Odpis na ZFŚS	3.740,28
Utrzymanie pomieszczeń	14.486,81
Zakup materiałów do zajęć dydaktycznych, wyposażenie świetlicy	5.283,66
Pozostałe usługi (zajęcia rekreacyjne, dożywianie dzieci)	19.430,87

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Cel strategiczny nr 3

Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności do pomocy psychologicznej, terapeutycznej dla osób uzależnionych i rodzin w których występuje ten problem.

- Systematyczna ocena skali zjawiska uzależnień w oparciu o posiadaną bazę danych
- Zwiększenie świadomości na temat uzależnień w szczególności wśród dzieci i młodzieży
- Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień
- **Realizacja miejskich programów –główny realizator Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

- Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Przeciwdziałania Narkomanii

Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego poprzez:

- czynności interwencyjno – motywacyjne

Posiedzenia komisji odbywały się raz w miesiącu. Stałe terminy zebrań ułatwiały lokalnej społeczności kontakt z członkami komisji w celu uzyskania pomocy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Szczególnym zadaniem komisji było podejmowanie działań wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Osoby te zapraszano na posiedzenia komisji w drodze pisemnej na podstawie składanych wniosków do M.K.R.P.A. Wnioski o spowodowanie podjęcia leczenia odwykowego składane były przez członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, a także przez instytucje takie jak: Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy- kuratorzy sądowi, Prokuratura Rejonowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach.

Tabela 25. Informacje dotyczące wnioskodawców, a także ilości składanych wniosków lata 2017-2019

Wnioski złożone przez:	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Rodzinę	4	5	10
Sąd Rejonowy- kuratorzy sądowi	8	4	-
Komendę Powiatową Policji	55	51	33
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7	16	15
Prokuraturę Rejonową	3	-	1
DPS Brzeziny	-	4	-
Zespół Interdyscyplinarny	4	2	1
Razem	81	82	60

Źródło: Opracowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. uzależnień

Podczas rozmów prowadzonych z zapraszonymi na posiedzenie komisji osobami lub ich rodzinami, członkowie komisji zbierali informacje w zakresie częstotliwości spożywania alkoholu, jego ilości, funkcjonowania zawodowego i rodzinnego. Do osób, które nie zgłosiły się na rozmowę wysyłane były ponowne zaproszenia. W związku z powyższym w 2019 roku M.K.R.P.A. zaprosiła na rozmowy interwencyjno – motywacyjne 51 mieszkańców miasta Brzeziny (2018 r.- 55, 2017 r.- 49), w liczbie tej było 50 mężczyzn i 1 kobieta. Część z tych osób zapraszana była na spotkanie więcej niż jeden raz.

W trakcie prowadzonych rozmów członkowie komisji motywowali osoby mające problem alkoholowy do podjęcia kontaktu z wybraną przez siebie placówką leczenia uzależnień od alkoholu i przystąpienie do zaproponowanego im programu terapii oraz podjęcie kontaktu z klubami abstynenckimi i/lub grupami AA – Anonimowych Alkoholików lub AI- Anon- grupa dla współuzależnionych.

Osoby deklarujące taki kontakt zapraszano ponownie na posiedzenia M.K.R.P.A. celem potwierdzenia podjętych przez siebie działań w zakresie utrzymania abstynencji. Na ponowne spotkania zapraszano również członków rodzin osób pijących, celem monitorowania utrzymywania abstynencji i podejmowania działań, jeśli abstynencja alkoholowa została przerwana.

- *kierowanie na badania biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia*

W stosunku do 16 osób rozmowy interwencyjno – motywacyjne w sprawach nadmiernego picia alkoholu niestety nie odniosły oczekiwanych skutków. W tej sytuacji osoby te kierowane były na badanie przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (2018 r. – 15, 2017 r. -19).

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2004 r. w sprawie trybu powoływania biegłych, zasad sporządzania opinii oraz warunków i sposobu dokonywania badań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, biegli sporządzają opinię po przeprowadzeniu wspólnego badania osoby nadużywającej alkoholu. Wymóg ten zwiększa koszty opinii, a także wymiennie wpływa na wydłużenie czasu postępowania w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

W ubiegłym roku, tak jak i w latach poprzednich, świadczenie usług w zakresie wykonywania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego wykonywane było na podstawie umów.

Tabela 26. Informacje dotyczące ilości badań biegłych, a także ich koszty.

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba badanych osób	19	15	16
Rozpoznanie uzależnienia	19	14	16
Koszty badań biegłych	6 764,00 zł	5 400,00 zł	5 760,00 zł

Źródło: Opracowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. uzależnień

Kierowanie do Sądu Rejonowego w Brzezinach wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do leczenia.

Po otrzymaniu opinii potwierdzającej uzależnienie od alkoholu i wskazującej rodzaj zakładu leczniczego oraz, o ile badana osoba nadal nie podejmowała racjonalnej próby trzeźwienia albo utrzymania trzeźwości, M.K.R.P.A. kierowała wniosek do sądu o nałożenie na nią obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W Sądzie Rejonowym w Brzezinach złożono na przestrzeni 2019 r. złożono 16 (2018 r. -14, 2017 r.-18) wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

W 16 sprawach sąd rozpatrzył wnioski o poddaniu się leczeniu odwykowemu, w tym dla 6 osób o leczenie w systemie stacjonarnym. W 11 posiedzeniach Sadu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Brzezinach, brał udział Przewodniczący MKRPA. W okresie sprawozdawczym MKRPA w Brzezinach poniosła koszty sądowe związane ze zobowiązaniem do leczenia w wysokości 760,00 zł. (2018 r. – 600,00 zł).

Cele szczegółowe

2. Systematyczna ocena skali uzależnień w oparciu o posiadaną bazę danych
3. Zwiększenie świadomości na temat uzależnień w szczególności wśród dzieci i młodzieży

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach pracy komisji było 5 osób u których w wywiadzie stwierdzono nadużywanie innych substancji psychoaktywnych niż alkohol, były to: marihuana, dopalacze, amfetamina i inne tabletki nieokreślone. MKRPA współorganizowała happeningu „Alkohol, narkotyki, tytoń czy zdrowie – dylemat współczesnej cywilizacji”.

Świetlica Środowiskowo – Terapeutycznej „Świetlik” MOPS w Brzezinach

Odbył się konkurs plastyczny, dotyczący „Zwalczania i przeciwdziałania narkomani”, zorganizowany przez Panią Burmistrz Miasta i Pełnomocnika ds. uzależnień.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Brzezinach

Pedagog i psycholog szkolny prowadziły zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas trzecich w ramach programu profilaktycznego „Dopalaczom STOP- wybieramy zdrowie”. W ramach realizacji programu profilaktycznego dla uczniów pedagog szkolny i psycholog przeprowadziły zajęcia warsztatowe: „Substancje narkotyczne – jak je rozpoznać i się przed nimi chronić”, „Stop dopalaczom”, „Fakty i mity o dopalaczach”.

Nauczyciele stale się doszkalali i podnosili kwalifikacje zawodowe, poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach tj.: „Dopalacze – dlaczego są tak niebezpieczne”, „Pomoc osoba z problemem narkotykowym i ich rodzinom”, „Szkolenie w zakresie profilaktyki zagrożeń nowymi środkami psychoaktywnymi -Dopalaczom STOP”.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. A.F. Modrzewskiego w Brzezinach

Przeprowadzono ankiety dotyczące profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa wśród uczniów i rodziców klas VII-VIII, , warsztaty profilaktyczne: „Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie” w klasach VII, VIII. Nauczyciele brali udział w szkoleniach i konferencjach: „Szkolenie dla koordynatorów szkolnych programu Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie”, „Diagnoza problemu narkotykowego i nowych substancji psychoaktywnych”- pedagog, psycholog.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Wł. St. Reymonta w Brzezinach

Podjęto następujące działania:

W ramach zajęć prowadzonych przez psychologa i pedagoga szkolnego w klasach trzecich gimnazjalnych zrealizowano zajęcia programu profilaktycznego „Dopalaczom –Stop. Wybieramy zdrowie”, którymi objęto 43 uczniów. Wszystkie klasy Szkoły Podstawowej nr 3 w Brzezinach wzięły udział w konkursie plastycznym pod hasłem „Młodość wolna od papierosów, alkoholu i narkotyków” zorganizowanym we współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Brzezinach i Urzędem Miasta w Brzezinach oraz zorganizowanym ulicami miasta Happeningu popularyzującym wśród mieszkańców zachowania prozdrowotne i życie bez uzależnień. Nagrody za prace w konkursie plastycznym zakupione zostały z funduszu MKRPA w Brzezinach. W szkole eksponowano gazetkę informacyjną na temat skutków zdrowotnych i społecznych stosowania środków psychoaktywnych m.in. narkotyków.

Cele szczegółowe

4. *Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień*

Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach

Funkcjonariusze KPP w Brzezinach w ramach realizacji zadań ustawowych:

- na terenie miasta Brzeziny ujawnili 6 osób, które naruszyły przepisy określone w Ustawie przeciwdziałaniu narkomanii;
- zabezpieczyli około 61 gramów środków odurzających, substancji psychoaktywnych oraz środków odurzających.

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Brzezinach

Zorganizowała happening ulicami miasta pod hasłem „Młodość Wolna od Papierosów, Alkoholu i Narkotyków”. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 200 osób, uczniów i nauczycieli. W Szkole Podstawowej Nr 2 w Brzezinach przeprowadzono zajęcia warsztatowe na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, w których udział wzięło 22 uczniów. Podczas zajęć poruszano tematy zażywania nowych narkotyków, a także profilaktyki zdrowotnej. Na zakończenie warsztatów uczniowie otrzymali ulotki informujące o szkodliwym działaniu dopalaczy.

Stowarzyszenie Abstynenckiego Klubu Wzajemnej Pomocy „Viola” w Brzezinach

1. Obóz terapeutyczny został zorganizowany w Dźwirzynie nad morzem w miesiącu lipcu, w obozie wzięło udział 30 osób. Jest on podsumowaniem całorocznej terapii dla rodzin z problemem alkoholowym. Zajęcia prowadzone przez terapeutę uzależnień mają pozytywny wpływ na integrację rodzinną i grupową, sprzyjają głębszemu poznaniu problemu choroby alkoholowej i możliwości walki z nią.

2. Rocznicą klubową jest uroczystością, w której udział biorą członkowie Klubu, Stowarzyszeń z ościennych miejscowości oraz zaproszeni goście. Impreza ta promuje sens działania takiego Stowarzyszenia i pokazuje możliwości spędzania wolnego czasu na zabawie bez alkoholu.

W zabawie wzięło udział ok. 300 osób. W roku 2019 podobnie jak w latach poprzednich dzięki przychylności władz miasta mogliśmy skorzystać z sali konferencyjnej Urzędu Miasta.

3. Biegi trzeźwościowe organizowane są raz w roku i promują zdrowy styl życia. Dają możliwość wykazania się tym, którzy kochają sport, integrują zarówno klubowiczów jak i pobliskie kluby przyjeżdżające na imprezę. Biegi budzą także zainteresowanie mieszkańców Brzezin, którzy ochoczo uczestniczą w tym wydarzeniu. W zawodach uczestniczy ok. 100 osób z terenu miasta Brzeziny, odbywają się one na Stadionie Miejskim i kończą się wspólnym poczęstunkiem i grilowaniem.

4. W czerwcu został zorganizowany wyjazd na coroczny Ogólnopolski Zjazd Abstynentów w Częstochowie. W wyjeździe wzięło udział ok. 25 osób. Spotkania te mają wymiar religijny i profilaktyczny, pozwalają zastanowić się nad duchowym sensem trzeźwienia, spojrzenia na własne życie z nieco innej perspektywy, dają możliwość poznania innych ludzi i porozmawiania o swoich problemach.

5. W ostatnią sobotę lipca zorganizowany został wyjazd do Lichenia na coroczne Spotkania Trzeźwości. Udział wzięło 25 członków stowarzyszenia. Celem jest udział w mitingach osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wspólna modlitwa z osobami z całej Polski.

Oprócz wyżej opisanych wyjazdów rekreacyjnych i imprez sportowych w naszym klubie co miesiąc

w Kościele Św. Anny odbywa się Msza Św. o trzeźwość, spotykamy się także na mitingach AA oraz AL ANON dla kobiet, których mężowie zmagają się z chorobą alkoholową. Ponadto odbywają się spotkania z okazji Świąt oraz rocznic abstynenckich członków klubu. W wolnym czasie organizujemy także wyjazdy do kina czy teatru.

Cele szczegółowe

5. Przeciwdziałanie przemocy domowej- realizator Zespół Interdyscyplinarny

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Brzezinach został powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta Brzeziny z dnia 8 grudnia 2011 r., aby realizować zadania związane z zapewnieniem ofiarom przemocy w rodzinie adekwatnej do skali problemu pomocy i wsparcia. Zgodnie z przepisami w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji i organizacji

działających na rzecz pomocy ofiarom, izolacji sprawców, a także profilaktyki przemocy w rodzinie, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych i zawodowych wykonują przedmiotowe zadania na rzecz mieszkańców Brzezin. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 17 osób z instytucji działających na terenie miasta.

Do zadań Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego należy monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta Brzezin i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego spotykali się w trybie interwencyjnym w celu pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych. Skład członków grup roboczych był ruchomy i zależny od potrzeby rodzin.

W roku 2019 wpłynęło 17 „Niebieskich Kart” założonych głównie przez Policję. Jedna NK została założona przez szkołę i 1 przez pracownika socjalnego. Aktywnych kart w 2019 r. było 22 (17 z bieżącego roku i 5 z roku 2018). Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w 19 przypadkach. Na podstawie otrzymanych kart zostały wszczęte procedury w ramach, których członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego udzielali pomocy osobie pokrzywdzonej, podejmowali działania w stosunku do osoby wobec, której istnieje podejrzenie stosowania przemocy, opracowywali indywidualny plan pomocy dla osoby dotkniętej przemocą i jej rodziny. Odbyły się 4 spotkania zorganizowane ze względu na konieczność ustalenia strategii działania wobec poszczególnych rodzin potrzebujących pomocy oraz 23 spotkania mające charakter interwencyjny. W sumie odbyło się 27 spotkań, które zostały zwołane w celu omówienia spraw rodzin wymagających interdyscyplinarnej pomocy.

W skład Zespołu wchodzi: pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pielęgniarka środowiskowa, przedstawiciel organizacji pozarządowej, przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokurator. Członkowie Zespołu spotykali się regularnie i przeprowadzali wizyty domowe w środowiskach potrzebujących wsparcia.

Ponadto, odbywały się spotkania, w których uczestniczyli w zależności od potrzeb pedagodzy szkolni, kurator zawodowy, psycholog, pracownik socjalny MOPS i asystent rodziny.

Zakres współpracy obejmował przede wszystkim:

- poszukiwania przyczyn problemów wychowawczych sprawianych przez uchylanie się uczniów od regularnego udziału w zajęciach szkolnych,
- brak współpracy rodziny ze szkołą, zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich,
- uzależnienie (rodziców) mające bezpośredni wpływ na sytuację szkolną dziecka, na jego stan emocjonalny.

Efektami udziału przedstawicieli szkół w spotkaniach były:

- poprawa sytuacji rodzinnej i życiowej uczniów,
- poszerzenie wiedzy o sytuacji życiowej uczniów,
- możliwych formach pomocy na terenie miasta,
- ułatwienie opracowania planu działań pomocowych w stosunku do rozpoznawanych potrzeb w konkretnych rodzinach.

Osoby wymagające interdyscyplinarnej pomocy mogły skorzystać ze wsparcia następujących specjalistów:

- pracownicy socjalni,
- psycholog,
- prawnik

Cel strategiczny nr 4

Utrzymanie osób starszych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznym osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki

- ilość wydanych decyzji o przyznaniu dodatków mieszkaniowych – 253
- kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych – 224 462,13 zł
- ilość lokali socjalnych w mieszkaniowym zasobie Miasta Brzeziny – 25 oraz 19 lokali podnajętych od Towarzystwa Budownictwa Społecznego w Brzezinach.

Cele szczegółowe

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb osobom starszym – realizator MOPS

Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych rozpoczął swoją działalność w dniu 28 grudnia 2015 roku. Dzienny Dom został utworzony w ramach **Programu Wieloletniego Senior + na lata 2015-2020**. Dzienny Dom Senior + funkcjonuje 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni wolnych od pracy. W Domu utworzonych jest 15 miejsc. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. na pobyt w Dziennym Domu Senior +

zostało skierowanych 22 osoby. Placówka jest miejscem opieki, spotkań, rekreacji i aktywizacji osób w wieku 60 +. W ramach prowadzonych działań dla seniorów były organizowane m.in. zajęcia z zakresu terapii zajęciowej i aktywności ruchowej. Świadczona była również opieka medyczna, poradnictwo psychologa i radcy prawnego, które miało za zadania rozwiązywanie bieżących problemów prawnych, bytowych i społecznych. Ponadto były prowadzone spotkania okolicznościowe mające na celu integrowanie grupy poprzez wspólne spędzanie czasu w oparciu o tradycję - spotkania świąteczne. Dla seniorów zostały zorganizowane spotkania okolicznościowe: Wielkanoc, Dzień Niepodległości, Andrzejki, Mikołajki i Wigilia. W ramach dobrej współpracy, Państwowa Straż Pożarna przeprowadziła szkolenie z udzielania pierwszej pomocy i zastosowania czujki czadu w gospodarstwach domowych. Ponadto uczestnicy Dziennego Domu Senior + brali udział w: spotkaniu modlitewnym w Sanktuarium w Oborach, obchodach Wojewódzkiego Dnia Seniora, wycieczce do Krainy Mikołaja w Kołacinku, wyjazdów do kina i filharmonii w Łodzi. Dla seniorów zorganizowane były dwie jednodniowe wycieczki krajoznawcze do Wrocławia i Warszawy. Uczestnikom zajęć zapewniono ciepły posiłek w łącznej ilości 2.872 szt. (obiad dwudaniowy). Ilość dostosowana była do obecności w placówce.

W Dziennym Domu Senior + zatrudnieni byli: pracownik socjalny i administrator. Powyżsi pracownicy zajmowali się seniorami w godzinach pracy Dziennego Domu Senior + zgodnie z obowiązującym wymiarem czasu pracy. Dodatkowo zostały zawarte umowy zlecenia z osobami do prowadzenia zajęć z zakresu aktywności fizycznej - został zatrudniony fizjoterapeuta. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu zgodnie z ustalonym harmonogramem. Dwa razy w tygodniu prowadzone były zajęcia z instruktorem terapii zajęciowej zatrudnionym na podstawie umowy zlecenie. Codziennie świadczona była też usługa - opieka medyczna przez ratownika medycznego, który monitorował ogólny stan zdrowia w danym dniu i przeprowadzał porady zdrowotne. Dodatkowo zgodnie z potrzebami seniorów opiekę psychologiczną świadczył psycholog zatrudniony w MOPS Brzeziny.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione udzielano pomocy w formie usług opiekuńczych. Usługami opiekuńczymi świadczonymi w domu chorego objęto 42 osoby w wymiarze 13049 godzin. Koszt tej formy usługi zleconej Łódzkiemu Oddziałowi Okręgowemu PCK w Łodzi wyłonionemu w drodze przetargu wyniósł 234.882,00 zł. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez Ośrodek wynikającym z ustawy jest wydawanie decyzji kierujących do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Ośrodek w przypadku osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w środowisku, gromadzi niezbędną w sprawie dokumentację i kieruje do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w celu umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej. W sytuacji, gdy stan zdrowia klienta pomocy społecznej nie pozwala na podjęcie pracy, a nadto nie ma wymaganych okresów pracy uprawniających do uzyskania świadczenia z ZUS, kierowany jest wniosek o ustalenie stanu zdrowia do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 6 podań o umieszczenie w DPS. Wydano 5 decyzji kierujących. W 2019 roku w DPS umieszczono 4 osoby, 3 osoby zmarły, z czego 1 oczekująca na umieszczenie, złożono 2 rezygnacje z pobytu i 1 osoba zakończyła pobyt zgodnie z wydaną decyzją.

Tabela 27. Analiza udzielonych świadczeń na przestrzeni lat 2017-2019

ROK	Liczba osób	Liczba świadczeń	Koszt całkowity	Średni miesięczny koszt pobytu ponoszony przez Gminę
2019	31	318	813 600,38 zł	2 187,10 zł
2018	34	319	745 209,98 zł	1 826,50 zł
2017	42	360	743 447,58 zł	1 475,09 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPS

Odpłatność osób obowiązanych (dzieci, wnuki, rodzice, dalsi krewni) do partycypacji w kosztach pobytu członka rodziny w DPS za rok 2019 wyniosła **106 762,30 zł**. W 2019 roku MOPS w Brzezinach zobowiązał na podstawie zawartych umów i wydanych decyzji 20 osób do ponoszenia kosztów pobytu za 9 osób umieszczonych w DPS, z czego w 3 przypadkach 12 osób zobowiązanych pokryło całkowity koszt pobytu osób umieszczonych w DPS (11 osób - DPS Brzeziny, 1 osoba - DPS Głowno), a w 6 przypadkach osoby zobowiązane

pokryły częściowy koszt pobytu osób umieszczonych w DPS (5 osób - DPS Brzeziny, 2 osoby - DPS Dąbrowa, 1 osoba - DPS Kutno).

Cel Strategiczny nr 5

Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób bezdomnych.

Cele szczegółowe:

- 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb osób bezdomnych*
- 2. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób bezdomnych*
- 3. Systematyczna ocena skali zjawiska bezdomności.*

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb osób bezdomnych – realizator Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach

Następnym zadaniem realizowanym przez Ośrodek jest udzielanie schronienia osobom bezdomnym.

W dniu 14.12.2018 r. została zawarta umowa pomiędzy Miastem Brzeziny, w którego imieniu występuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a Towarzystwem im. Św. Brata Alberta, reprezentowanym przez Koło Brzezińskie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej „Wspomaganie bezdomnych” polegającego na zapewnieniu w okresie zimowym, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2019 r. całodobowego schronienia bezdomnym mężczyznom z terenu Miasta Brzeziny oraz zaspokojeniu ich potrzeb bytowych i społecznych. Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych w Noclegowni i Ogrzewalni w okresie od października do listopada 2019 r. zostało zawarte umową z dnia 23.09.2019 r. W 2019 r. koszt zapewnienia schronienia bezdomnym mężczyznom w formie Noclegowni stanowiła kwota 5 500,00 zł. miesięcznie, a koszt schronienia w Ogrzewalni wyniósł 4 000,00 zł. miesięcznie. Bezdomni w trakcie pobytu w Noclegowni mieli zapewniony nocleg - łóżko z kompletem pościeli i stosowną do pory roku odzież. W Ogrzewalni bezdomni mogli skorzystać z posiłku, usług łazienicznych, pralni i dóbr kultury. W ww. okresie w schronisku przebywało 10 osób bezdomnych. Łączny koszt poniesiony na Ogrzewalnię i Noclegownię w 2019 roku stanowiła kwota **66 500,00 zł.**

W dniu 27.09.2019 r. została zawarta umowa pomiędzy Miastem Brzeziny, w którego imieniu występuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a Stowarzyszeniem „Panaceum” prowadzącym schronisko dla osób bezdomnych w Piotrkowie Trybunalskim na zapewnienie schronienia bezdomnemu mężczyźnie, ostatnio zameldowanemu w Brzezinach, który został skierowany decyzją administracyjną do ww. schroniska na okres od 01.10.2019 r. do 31.12.2019 r. Łączny koszt poniesiony na Schronisko dla Bezdomnych w Piotrkowie Trybunalskim w 2019 roku stanowiła kwota **1 776,00 zł.**

W dniu 23.10.2019 r. została zawarta umowa pomiędzy Miastem Brzeziny, w którego imieniu występuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a Stowarzyszeniem „Czarnocińskie Centrum Pomocy” prowadzącym schronisko dla osób bezdomnych w Dalkowie na zapewnienie schronienia bezdomnemu mężczyźnie, ostatnio zameldowanemu w Brzezinach, który został skierowany decyzją administracyjną do ww. schroniska na okres od 01.11.2019 r. do 31.12.2019 r. Łączny koszt poniesiony na Schronisko dla Bezdomnych w Dalkowie w 2019 roku stanowiła kwota **1 342,00 zł.**

W okresie od 20.05.2019 r. do 30.09.2019 r. zapewniono bezdomnym mieszkańcom miasta Brzeziny możliwość skorzystania z usług łaziennicznych. W ww. okresie usługa była świadczona przez jeden dzień w tygodniu – w każdy poniedziałek, a z usług korzystały łącznie 24 osoby. Osoby bezdomne korzystające z usług łaziennicznych miały zapewnioną ciepłą wodę, otrzymali środki higieny osobistej, takie jak: krem/piankę do golenia, maszynkę do golenia, mydło, szampon oraz środki czystości takie jak: proszek do prania i płyn dezynfekujący, a także ręcznik, komplet bielizny osobistej oraz w zależności od potrzeb odzież zewnętrzną. Na realizację tego zadania wydatkowano w 2019 r. łącznie kwotę **2 400,00 zł.**

Łączny koszt realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej „Wspomaganie bezdomnych” w 2019 roku stanowi kwota **72.018,00 zł.**

Cel strategiczny nr 6

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w mieście.

- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Brzezinach na realizację zleconego zadania usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze otrzymał kwotę 299.004,00 zł w tym na zadania zlecone kwotę 44.176,00 zł.
- Towarzystwo imieniem Świętego Brata Alberta reprezentowane przez koło Brzezińskie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej „Wspomagania bezdomnych” polegającego na zapewnieniu w okresie zimowym całodobowego schronienia bezdomnym mężczyznom z terenu miasta Brzeziny oraz zaspokojeniu ich potrzeb bytowych i społecznych na realizację w/w zadania otrzymało kwotę w wysokości 66.500,00 zł

WNIOSKI

- 1) Określone cele w obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Brzeziny odpowiadają potrzebom mieszkańców.
- 2) Zadania określone w Strategii realizowane są efektywnie, pozyskiwano zewnętrzne dofinansowania na ich realizację, by obniżyć udział środków własnych.
- 3) W sytuacji nie radzenia sobie z czynnościami domowymi lub samoobsługą głównie osób starszych i niepełnosprawnych, zapewniona jest pomoc usługowa, aby jak najdłużej zatrzymać ich w środowisku lokalnym.
- 4) Poza wsparciem finansowym niezbędny jest rozwój taniego budownictwa socjalnego, dzięki czemu osobom o niskich dochodach łatwiej będzie radzić sobie z zaspakajaniem potrzeb bytowych.

MEJENOWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Elżbieta Kwieciszewska